

25 KWIECIEŃ 2025

KONFERENCJA

Strefa Czytania – Literatura w dialogu ze współczesnością

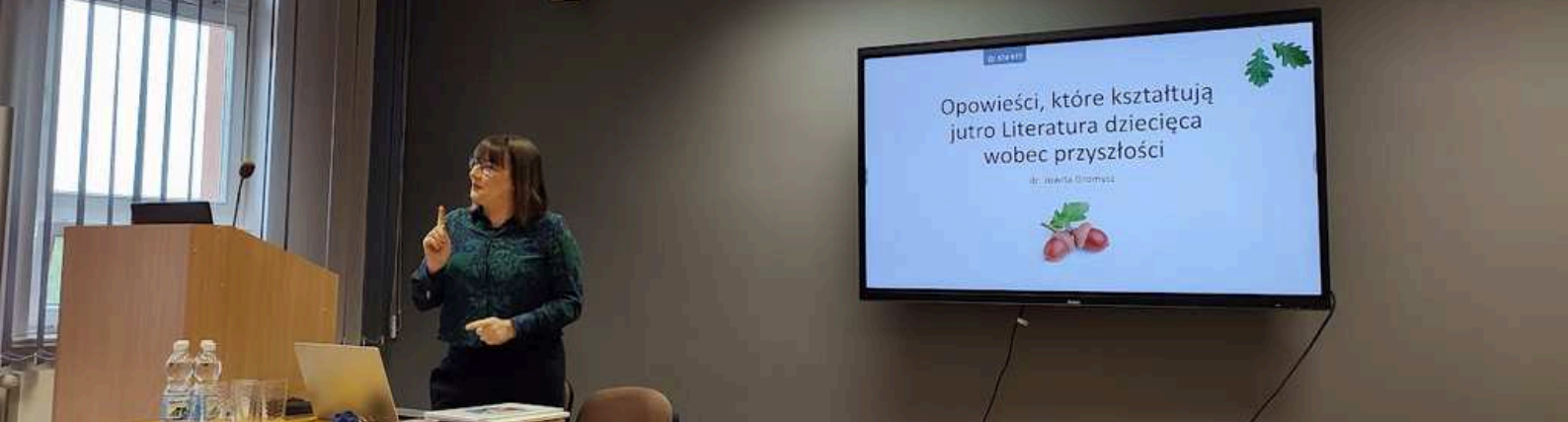
Pod koniec kwietnia w Dolnośląskiej Bibliotece Pedagogicznej we Wrocławiu odbyła się konferencja „Strefa Czytania – Literatura w dialogu ze współczesnością”, podczas której poruszane były m.in. tematy dotyczące wyzwań jakie stoją obecnie przed czytelnictwem, jak literatura może kształtować nasze spojrzenie na świat. Wydarzenie to stworzyło możliwość spotkania z ekspertami, autorami oraz miłośnikami literatury, którzy dzielili się swoimi przemyśleniami na temat znaczenia książek we współczesnym, szybko zmieniającym się świecie.

Program konferencji

Opowieści, które kształtują jutro. Literatura dziecięca wobec przyszłości - dr Jowita Gromysz,
Kropki, kreski, słowa... Książki dla dzieci jako mapa kultury - o wyjątkowej mocy książek dla dzieci - Magdalena Fołtyniak,
Mądre baśnie siłą w życiu - dr Anna Gibasiewicz,
Żywa Biblioteka: gdy książka patrzy w oczy - dr Kamila Prociów

Od czcionki do enter, czyli jak wspierać młodych (stażem) twórców książek - Maciej Zarański,
Tajemnice książkowych opowieści. Jak tworzyć storytellingowe fabuły, które pokocha publiczność - dr Łukasz Śmigiel,
Biblioterapia we wzmacnianiu samoakceptacji - Magdalena Prokopowicz,

Opowieści, które kształtują jutro. Literatura dziecięca wobec przyszłości - dr Jowita Gromysz

Wystąpienie dr Jowity Gromysz dotyczyło roli literatury dziecięcej jako opowieści o przyszłości. Literatura pełni dwie najważniejsze funkcje: społeczną - czyli utrwalanie wspólnych wartości i norm społecznych oraz poznawczą, związaną z relacjami społecznymi, porządkującą świat. Literatura jest więc kompasem społecznym, wskazującym dzieciom kierunki działania w przyszłości.

Podczas swojego wystąpienia dr Gromysz omówiła trzy obszary, w których literatura dla dzieci projektuje społeczne wyobrażenia jutra:

Edukacja emocjonalna - w jaki sposób książki uczą rozpoznawać i komunikować emocje, rozwiązywać konflikty, budować relacje. Prelegentka przedstawiła książki dla dzieci dotyczące tego tematu - m.in. "Kiedy nadchodzi smutek" Ewy Eland i "Jestem wściekły. Jak pokonać złość" Dagmar Geisler.

Kolejnym obszarem jest edukacja ekologiczna - czyli jak literatura kształtuje postawy dotyczące odpowiedzialności za środowisko i planetę.

Wśród książek z tego tematu dr Gromysz polecała m.in. "Mamo, tato - dlaczego nie jemy zwierząt" Donaty Marfiak i Jerzego Rey'a oraz "Ekologia dla najmłodszych. Dzień z życia ekologicznej rodziny" Lidii Rekosz-Domagały i Piotra Brydaka.

Natomiast książki z trzeciego obszaru - edukacji społecznej - przedstawiają dzieciom sposoby pełnienia ról społecznych i pokazują konieczność dostrzegania innych i ich potrzeb. Książki polecane dotyczące przez prelegentkę o tej tematyce to m.in. "Duży problem" Davide Cali i "Wszyscy się liczą" Kristin Roskifte.

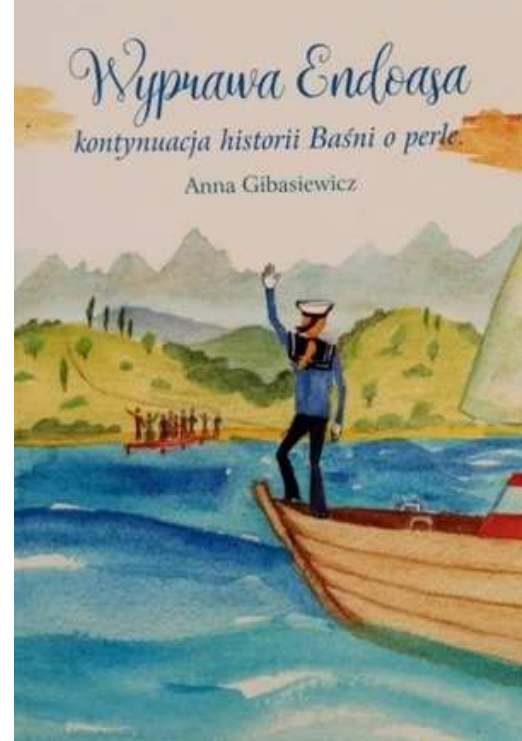
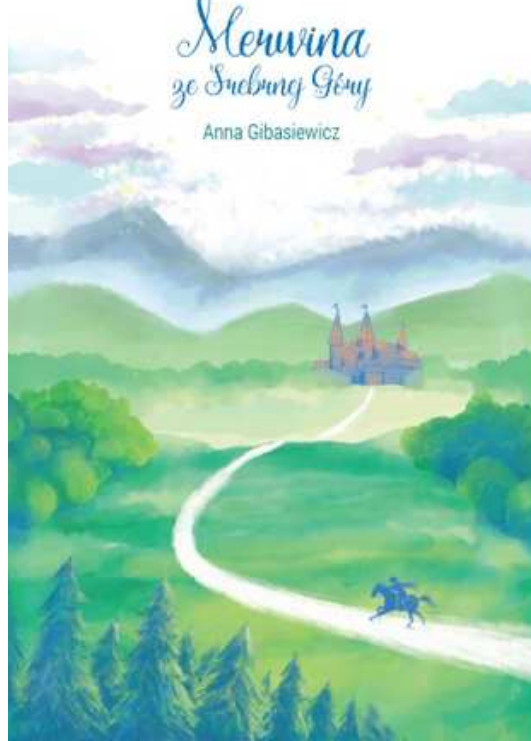
Kropki, kreski, słowa... Książki dla dzieci jako mapa kultury - o wyjątkowej mocy książek dla dzieci - Magdalena Fołtyniak

Pani Magdalena Fołtyniak zaprezentowała inspirujące działania edukacyjne – warsztaty dla dzieci i młodzieży, które łączyły twórczą aktywność z organizacją wystaw, m.in. poświęconych ilustracjom książkowym.

Wśród licznych inicjatyw realizowanych przez siebie, opowiedziała m.in. o warsztatach “Transparent (żeby ludzie się do siebie uśmiechali)”, z wykorzystaniem książki Pauliny i Marcina Dymitera “Przewodnik dla audiokulturalnych”. Warsztaty były okazją do rozmów z dziećmi na temat tego co myślimy o dźwięku, o smogu akustycznym i miały na celu zorganizowanie milczącej pikiety z postulatem ciszy.

Podczas warsztatów “Atomy życzliwości” podejmujących tematy dobra i życzliwości oczyma artystów, dzieci przygotowywały kartki z dobrymi życzeniami i życzliwymi miniaturami muzycznymi, aby rozdać je mieszkańcom spotkanym na katowickim rynku.

|| Mądre baśnie siłą w życiu - dr Anna Gibasiewicz

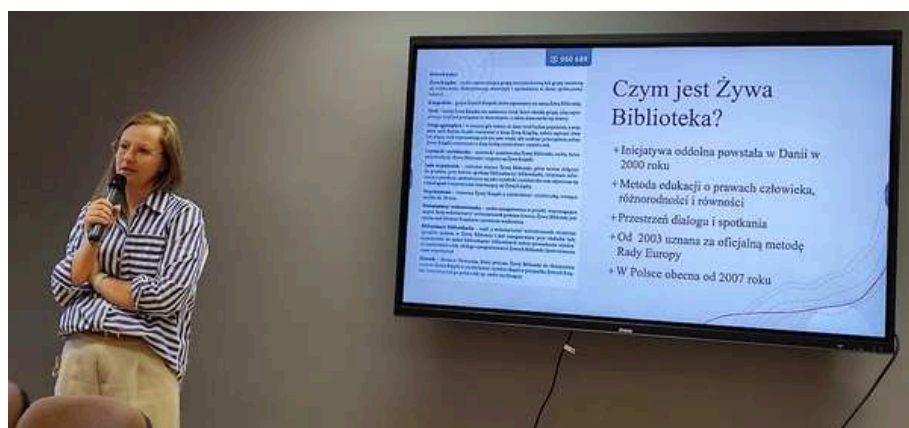
Następne wystąpienie należało do pisarki, dr Anny Gibasiewicz, autorki "Baśni o perle". "Merwina ze Srebrnej Góry". Autorka baśni opowiedziała m.in. o swojej najnowszej książce "Wyprowa Endoasa". Książki dr Gibasiewicz to współczesne baśnie, które w subtelny i poruszający sposób ukazują takie wartości jak przyjaźń, miłość, więzi rodzinne, zmagania z chorobą oraz życiowe prawdy – na przykład tę, że zaufanie może otworzyć drzwi do niespodziewanej pomocy, nawet w chwilach największej samotności.

Jednocześnie przypominają, że zło nigdy nie śpi i czujność oraz głos serca są niezbędne, by je rozpoznać i ochronić się przed nim. Przesłania zawarte w tych opowieściach mają szansę pozostać w dziecku na długo, towarzysząc mu w dorastaniu.

|| Żywa Biblioteka: gdy książka patrzy w oczy - dr Kamila Prociów

Tematem następnego niezwykle inspirującego wystąpienia była Żywa Biblioteka - projekt realizowany w Miejskiej Bibliotece Publicznej we Wrocławiu, którego celem jest promowanie postaw otwartości, zrozumienia i szacunku wobec różnorodności.

- Inicjatywa oddolna powstała w Danii w 2000 roku
- Metoda edukacji o prawach człowieka, różnorodności i równości
- Przestrzeń dialogu i spotkania
- Od 2003 uznana za oficjalną metodę Rady Europy
- W Polsce obecna od 2007 roku

Projekt zachęca do refleksji nad prawami człowieka oraz uświadamia istnienie stereotypów i uprzedzeń, pokazując ich wpływ na życie jednostek. Dr Kamila Prociów rozpoczęła swoje wystąpienie od opowiedzenia w jaki sposób powstała ta inicjatywa, następnie zrelacjonowała jak działa Żywa Biblioteka w MBP we Wrocławiu, jakie są zasady "wypożyczania" Żywych Książek, kogo można spotkać w Żywej Bibliotece. Przedstawiła też rolę biblioteki jako organizatora Żywej Biblioteki oraz jakie korzyści wynikają z tego wydarzenia.

Od czcionki do enter, czyli jak wspierać młodych (stażem) twórców książek - Maciej Zarański

Pan Maciej Zarański to autor książek, prezes Fundacji Klub Innowatora, a także maszynista typograficzny i pasjonat tradycyjnego druku typograficznego. Podczas spotkania podzielił się doświadczeniami związanymi z nowatorskimi sposobami promowania literatury i czytelnictwa, które łączą tradycyjne techniki druku z nowoczesnymi narzędziami technologicznymi.

Na przykładzie swoich autorskich inicjatyw, takich jak „Storygeddon”, polegający na stworzeniu zbioru opowiadań w jeden weekend, opowiedział jak skutecznie można angażować młodych twórców i wspierać ich w rozwijaniu talentu pisarskiego oraz umiejętności wydawniczych.

Prelegent przedstawił jak wygląda proces przygotowania druku i jakie działania warto podjąć, by zacząć pisać książki. Zwrócił także uwagę na to, dlaczego w XXI wieku warto korzystać zarówno z książek drukowanych, jak i z możliwości, jakie dają nowe technologie – oraz jak takie połączenie może stać się źródłem inspiracji dla świeżych i oryginalnych projektów literackich.

Tajemnice książkowych opowieści. Jak tworzyć storytellingowe fabuły, które pokocha publiczność - dr Łukasz Śmigiel

dr Łukasz Śmigiel w swoim wystąpieniu wprowadził uczestników w fascynujący świat storytellingu – sztuki opowiadania historii, która potrafi sprawić, że czytelnicy zakochują się w książkach. Przybliżył kluczowe zasady tworzenia wciągających narracji, zarówno w powieściach i opowiadaniach, jak i w scenariuszach, pokazując, co decyduje o sile dobrej opowieści.

Jedną z tych zasad jest reaserch - prelegent na przykładzie książki autorstwa Peter Benchley i zrealizowanego na jej podstawie słynnego filmu "Szczęki" w reżyserii Stevena Spielberga opisał, dlaczego warto poszukać pomysłu na utwór w czymś co już się wydarzyło. Każda historia będzie wiarygodna wtedy, kiedy zbliżymy ją do tego, co sami dobrze znamy.

W dobrych opowieściach ważne jest też ich odpowiednie rozpoczęcie, otwarcie, bowiem dobrego pisarza poznajemy po tym jak otwiera swe historie. Kolejna zasada dotyczy emocji - dobra historia jest pełna emocji. Ważne jest, aby czytelnicy mogli obserwować jak bohater radzi sobie z danym problemem. Na koniec Dr Śmigiel zachęcił uczestników do pokazywania młodym ludziom jak działają opowieści i zachęcania ich do tworzenia nowych.

Biblioterapia we wzmacnianiu samoakceptacji - Magdalena Prokopowicz

Pani Magdalena Prokopowicz opowiedziała o roli biblioterapii, czyli terapeutycznym wykorzystaniu literatury, w budowaniu i wzmacnianiu samoakceptacji.

Wyjaśniła co oznacza akceptacja siebie, co się dzieje, kiedy dana osoba nie akceptuje samej siebie oraz jak dzięki książkom biblioterapeutycznym można pomóc zmienić negatywny dialog wewnętrzny. Prelegentka przedstawiła, co można osiągnąć dzięki samoakceptacji i jakie działania ją budują.

W trakcie swojego wystąpienia pani Prokopowicz poleciła szereg książek pomocnych w biblioterapii, uciszaniu wewnętrznego krytyka, samoakceptacji oraz książki dotyczące poznania siebie, swoich uczuć i rozwijania swojego potencjału.